

חג השבועות

שְׁמוֹת הַחֹג, מְנַהֲגֵי הַחֹג,

סְפֹרִים לַחֹג, מְגִלַּת רוּת –

סְפֹר הַמַּגָּלָה (עַל פִּי מִדְרָשֵׁי חֲזוֹ"ל).

שמות חג השבועות.

מהם ההסברים לשמותיו השונים של חג השבועות?

1. חג השבועות :

"וחג שבועות תעשה לך בכורי קציר חטים..."

השם חג השבועות מקורו בשבועה שבועות (49 ימים).

מיום ראשון של חל המועד פסח (ט"ז בניסן) - יום הקרבת העומר מבכורי קציר השעורים - עד החג, שבו מקריבים מבכורי קציר החטים.

וגם האומרים "שבועות" מלשון שבועה.

לפי דעה זו יש שתי שבועות: האחת של ה', שלא יחליף אותנו באמה אחרת, והשנייה שלנו, שלא נמיר את ה' באל אחר.

2. חג הבכורים :

על שם עונת הבכורים, המתחילה בחג השבועות, שבה כל אחד מביא לפני ה' בבית-המקדש את בכורי הפרות משבעת המינים.

בימי בית המקדש היו עולים לרגל לירושלים בחג השבועות. עובדי האדמה הביאו עמם את בכורי פרותיהם.

כל אחד לוקח מראשית פרי אדמתו, משבעת המינים בהם נשתבחה ארץ ישראל, שם אותם בטנא ומביאם אל הכהן בבית המקדש.

3. חג הקציר :

"וחג הקציר בכורי מעשיך".

על שם עונת קציר החטים, שחג השבועות חל בה.

4. חג מתן תורה :

ביום זה נתנה התורה לישראל.

תאריך זה לא כתוב בתורה בפרוש, מכיון שה' לא רצה להגביל את התורה ליום מסוים אלא שנרגיש כי היא שייכת לכל יום בשנה.

5. עצרת :

כך נקרא החג בפי חז"ל במשנה ובתלמוד.

בחג זה אין מצוה מיוחדת וכל מהותו שהוא יום טוב בלבד, ועוצרים ונעצרים בו מעשית מלאכה.

יש אומרים ששם ששמני עצרת הוא המשך וסיום חג הסוכות, כך שבועות הוא סיום חג הפסח, ולכן יש לשניהם אותו השם: "עצרת".

ענו על השאלות הבאות:

1. מיום ראשון של חול המועד פסח ועד חג השבועות אנו סופרים:

- א. 6 שבועות.
- ב. 9 שבועות.
- ג. 7 שבועות.

2. בעונת הבכורים בזמן בית המקדש היה נהוג:

- א. להביא אוכל לבית המקדש.
- ב. להביא מבכורי פרי האדמה לכהן הגדול.
- ג. להביא את הבכור שבפרות, עזים או כבשים.

3. בחג השבועות נתנה התורה לעם ישראל:

- א. נכון.
- ב. לא נכון.

4. חג השבועות נקרא גם עצרת בפי חז"ל במשנה ובתלמוד ונחשב ל:

- א. תחלת חג השבועות.
- ב. סיום חג השבועות.
- ג. סיום חג הפסח.

5. איזה משמות החג בהם אנו משתמשים אינו נמצא כלל במקורות?

- א. חג השבועות.
- ב. חג הבכורים.
- ג. חג מתן תורה.

6. באיזה חדש חל חג השבועות?

- א. חדש ניסן.
- ב. חדש סיון.
- ג. חדש איר.

ספור: אליהו והציד.

פעם הלך אליהו הנביא בדרך ופגש אדם פוחז וקל-דעת.

החל האיש ללעג לאליהו: "אתה כל היום לומד תורה, ואילו אני עושה חיים ונהנה מתענוגות העולם".

אמר לו אליהו: "בני, אבל מה תענה ביום-הדין, כשישאלו אותך למה לא למדת תורה?"

צחק האיש: "מזה אני לא מפחד. אענה, שלא נתנו לי שכל ובינה ללמוד תורה".

שאלו אליהו: "ממה אתה מתפרנס?"

השיב האיש: "אני צד עופות ודג דגים".

שאלו אליהו: "איך אתה עושה זאת?"

הסביר האיש: "אני לוקח פשתן, עושה ממנו חוטים חזקים, מכין מלכודות ורשתות ובאמצעותן צד את העופות ודג את הדגים".

שאלו אליהו: "מי למדך להכין מלכודות ורשתות?"

אמר האיש: "מן השמים נתנו לי בינה ודעת".

אמר לו אליהו: "אם נתנו לך בינה ודעת להכין מלכודות ורשתות, ונתנו לך שכל כדי לצוד עופות ולדוג דגים - כל-שכן שנתנו לך שכל ובינה כדי להבין את דברי התורה, שעליהם נאמר: 'כי קרוב אליך הדבר מאד'.

אם רק תרצה - תוכל גם אתה ללמוד תורה".

נגעו דבריו של אליהו בלבו של האיש ופרץ בבכי.

אמר לו אליהו: "אל תבכה, אתה עוד יכל ללמוד תורה. אך הדבר תלוי אלא ברצונך".

(על-פי מדרש תנחומא נלך ג; ילקוט שמעוני סוף פרשת נצבים)

ללעוג - ללגלג, לזלזל, לצחוק ל-.

פוחז - פזיז, נמהר, חסר אחריות, לא שקול.

קל דעת - פזיז, נמהר, פועל ללא שיקול-דעת.

ענה על השאלות הבאות:

1. אליהו הנביא פגש אדם:

- א. פוחז וקל דעת שאינו אוהב לעבד.
- ב. פוחז וקל דעת שאינו לומד תורה.
- ג. פוחז וקל דעת שעובר מעיר לעיר.

2. כשאליהו שאל את האיש מדוע אינו לומד תורה, האיש ענה:

- א. שאין לו זמן ללמד.
- ב. שאין לו מספיק שכל ללמד.
- ג. שאין לו כסף ללמד.

3. אליהו הוכיח לאיש שאם הוא יודע להכין מלכודות אז הוא יכול ללמד תורה.

- א. נכון.
- ב. לא נכון.

4. כשהאיש בכה אליהו אמר לו:

- א. שהוא כבר אינו יכול ללמד תורה גם אם ירצה.
- ב. שהוא כבר פספס את ההזדמנות ללמד תורה.
- ג. שהוא עוד יכול ללמד תורה אם ירצה.

5. מהו המוסר השלילי של הספור ?

- א. כל אחד יכול ללמד תורה גם אם אינו רוצה.
- ב. כל אחד יכול ללמד תורה תלוי רק אם האדם רוצה.
- ג. לא כל אחד שרוצה ללמד תורה גם יכול.

6. תן שם אחר לספור.

מי קטן ? ספור לשבועות.

קראו את הספור הבא ובחרו את המנהג המתאים לקטע:

דני קשט את הבית בירק לכבוד שבועות.

הוא עמד על הסלם ונסה לתלות ענף של ירק על הנברשת של החשמל.

גם אני אקשט, אמרה רותי, אחותו הקטנה ממנו.

גם היא רצתה לטפס על הסלם ולקשט את הבית.

"את רדי מהסלם", אמר דני, "את עוד קטנה".

"אני לא קטנה, אני גדולה" אמרה רותי.

רותי פעסה פשאמר לה דני שהיא עוד קטנה".

א. קשטו הבית בירק. ב. תקון ליל שבועות. ג. אכילת מאכלי חלב.

אחרי הארוחה קמו אבא ודני ללכת לבית הכנסת ל"תקון ליל שבועות".

"גם אני רוצה ללכת אתכם!" אמרה רותי.

את? צחק לה דני "את עוד קטנה, אנחנו נלמד תורה כל הלילה .

ואת מה תעשי שם?

אין בבית הכנסת מטה בשבילך לישון בה".

א. קשטו הבית בירק. ב. תקון ליל שבועות. ג. אכילת מאכלי חלב.

פשהלכו אבא ודני לבית הכנסת, אמרה רותי בלבה: אני לא קטנה.

אני לא אישן! גם אני אלמד תורה! היא פתחה את ספר בראשית והתחילה קוראת אותו. קראה וקראה ולא ישנה. פשרצתה מאוד לישון, קמה, התהלכה בחדר כדי לעורר את עצמה, ושוב ישבה וקראה.

בואי רותי אמרה אמה עזרי לי. נלך לבית הכנסת ונכבד את הלומדים בקפה ועוגת גבינה. שמחה רותי. החזיקה בידיה מגש קטן ואמא נשאה את הקומקום.

פשנכנסו לבית הכנסת ראתה רותי את אבא יושב בין הלומדים ולידו דני, ראשו על השלחן והוא ישן שנה עמקה.

מזגה אמא קפה ללומדים ורותי כבדה אותם בעוגות.

פשגמרו אמר אבא: "קחו את דני אתכם הביתה" והשכיבו אותו במטתו".

העירה רותי את דני הישן ואמרה לתוך אזנו: קום דני! נלך הביתה.

אתה עוד קטן אין פה בבית הכנסת מטה בשבילך לישון בה...

א. קשטו הבית בירק. ב. תקון ליל שבועות. ג. אכילת מאכלי חלב.

מגילת רות (בקיזור).

חלק ראשון .

בְּאֶרֶץ הָיָה רָעַב קָשָׁה וְאֵלִימֶלֶךְ שֶׁהָיָה מִגְדּוּלִי וְעֹשִׂירִי הָדוּר וְהַתְּגוּרָר
בְּבֵית לֶחֶם, יוֹרֵד מִהָאֶרֶץ יַחַד עִם אִשְׁתּוֹ – נַעֲמִי, וּשְׁנֵי בָנָיו – מַחֲלוֹן
וְכִלְיוֹן, וְעוֹבֵר לְגוֹר בְּמוֹאָב.

אֵלִימֶלֶךְ חָשַׁשׁ כִּי מִפְּנֵי הָרָעַב הַכָּבֵד יָבוֹאוּ כָּלם לְקַבֵּל מִמֶּנּוּ תְּמִיכָה
וְצִדְקָה, וְכֵן יִפְסִיד אֶת כָּל כִּסְפוֹ.

1. היכן מתרחש החלק הראשון ?

המקום : אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. העיר : _____

המצב בארץ : רָעַב..

משפחת אלימלך :

אָבָא – _____ אִמָּא – _____

הילדים – _____

עיר מגורים בעבר – _____

עיר מגורים בהווה (כעת) – _____

מצבו הכלכלי של אלימלך :

א. עשיר.

ב. עני.

2. מדוע אלימלך עזב את הארץ עם משפחתו ?

א. כִּי הָיָה רָעַב בְּאֶרֶץ.

ב. כִּי הָיָה רָעַב בְּאֶרֶץ וְאֵלִימֶלֶךְ לֹא רָצָה לַעְזֹר לַעֲנִיִּים.

ג. כִּי הָיָה רָעַב בְּאֶרֶץ וְאֵלִימֶלֶךְ הָלַךְ לְמָקוֹם שֶׁלֹא הָיָה בּוֹ רָעַב.

חלק שני.

ה' כוּעַס עַל הַמִּשְׁפָּחָה, וּבָזָה אַחֵר זֶה נִפְטְרוּ אֱלִימֶלֶךְ וּשְׁנֵי בָנָיו, מִחֲלוֹן וְכִלְיוֹן (וּשְׁנֵשְׂאוֹ לִפְנֵי כֵן לַמּוֹאֲבִיּוֹת רוּת וְעֵרְפָּה) - וְנִנְעָמִי אֲשֶׁתּוֹ נִשְׁאַרָה בּוֹדְדָה. נִנְעָמִי חוֹזֶרֶת עִם שְׁתֵּי כַּלּוֹתֶיהָ, רוּת וְעֵרְפָּה, לָאָרֶץ. בְּדֶרֶךְ עֵרְפָּה מִפְּנֵה עֶרֶף לְנִנְעָמִי וְחוֹזֶרֶת לְבֵית אָבִיהָ, אֵךְ רוּת מְקַבֶּלֶת עַל עֲצָמָה תְּרִי"ג מַצּוֹת, וּמְמַשִּׁיכָה לְדָבֶק בְּנִנְעָמִי וְחוֹזֶרֶת יַחַד אִתָּהּ.

1. מה היה סופם של אלימלך ובניו ?

- א. אלימלך מת ובניו הפכו להיות עניים.
- ב. אלימלך ובניו נפטרו.
- ג. אלימלך ובניו הפכו להיות עניים.

2. כיצד מרגישה נעמי לאחר פטירת בני המשפחה ? מחק את המיתר.

שִׂמְחָה, עֲצוּבָה, עֲלִיזָה, בּוֹדְדָה, גְּלַמוּדָה, זָרָה, מְאֻשָּׁרָה.

3. האם גם אתה הרגשת פעם כמו נעמי ? כתב על כך.

4. השלים :

לַאֲשֶׁתּוֹ שֶׁל הַבֵּן קוֹרָאִים : _____

לְאִמָּא שֶׁל הַבֶּעַל קוֹרָאִים : _____

רוּת הִיָּתָה כַּלְתָּהּ שֶׁל : _____

נִנְעָמִי הִיָּתָה חֲמוּתָהּ שֶׁל : _____

5. מי בחרה להפריד מנעמי ? _____

מי בחרה להצטרף לנעמי ? _____

חלק שלישי.

נַעֲמִי וְרוּת חוֹזְרוֹת לָאָרֶץ פְּעֻנִיּוֹת, וְרוּת מַצְטָרֶפֶת לְעֻנְיִים הָאוֹסְפִים חֲטִים בְּשָׂדֶהּ שֶׁל בּוֹעֵז וּמִלְקָטָת חֲטִים. בּוֹעֵז מִתְפַּעֵל מִהַחֲסָד שֶׁעָשְׂתָה רוּת עִם נַעֲמִי כְּאִשֶּׁר לֹא עֲזָבָה אוֹתָהּ, וּמִצָּוָה עַל עוֹבְדָיו לָתֵת לְרוּת מֵעַל וּמֵעֵבֶר לְכָל עֲנִי אַחֵר.

1. אַחֲרֵי שֶׁמִּחְלוֹן וּכְלִיּוֹן נִפְטְרוּ:

- א. נַעֲמִי וְרוּת חוֹזְרוֹת לָאָרֶץ יִשְׂרָאֵל.
- ב. עֲרָפָה וְרוּת חוֹזְרוֹת לָאָרֶץ יִשְׂרָאֵל.
- ג. נַעֲמִי וְרוּת נִשְׁאַרוֹת בְּשָׂדֶה מוֹאָב.

2. מַה הַמִּשְׁתָּף (=בְּמָה נַעֲמִי וְרוּת דּוֹמּוֹת) לְנַעֲמִי וְרוּת ?

- א. שְׁתִּיָּהּ עֲנִיּוֹת.
- ב. שְׁתִּיָּהּ אֱלֻמְנוֹת.
- ג. תְּשׁוּבוֹת א' וּב' נְכוֹנוֹת.

3. מַה פְּרוֹשׁ הַמֶּלֶה מִלְקָטָת ?

- א. מִפְּזָרָת.
- ב. אוֹסֶפֶת.
- ג. מִחֻלְקָת.

4. הֵיכֵן רוּת מִלְקָטָת אֶת הַחֲטִים ?

- א. בְּשָׂדֶה שֶׁל אֱלִימֶלֶךְ.
- ב. בְּשָׂדֶה שֶׁל בּוֹעֵז.
- ג. בְּשָׂדֶה שֶׁל נַעֲמִי.

5. מַה בִּקֵּשׁ בּוֹעֵז מִהָעוֹבְדִים שָׁלוּ ?

- א. לָתֵת לְרוּת כְּמוֹ לְכָל עֲנִי.
- ב. לֹא לָתֵת לְרוּת כְּלוּם.
- ג. לָתֵת לְרוּת יוֹתֵר מִכָּל עֲנִי אַחֵר.

חלק רביעי .

לאחר שרות מספרת לנעמי כי היתה בשדה של בעז, נעמי מכה בתדהמה, מכיון שבעז הוא קרוב של אלימלך בעלה - ולכן ביכלתו לקנות את השדה של אלימלך ולגאל את נעמי ואת כלתה. על כן מציעה נעמי לרות לפנות אליו ולבקש ממנו לשאת אותה לאשה, כדי להקים זרע על-שם בעלה.

1. בעז הוא קרוב משפחה של אלימלך ולכן יכל לגאל את נעמי ומשפחתה :

- א. נכון.
- ב. לא נכון.

2. כיצד הרגישה נעמי לאחר שרות ספרה לה שהיתה בשדה של בעז ?

- א. עצובה.
- ב. מפתעת.
- ג. בודדה.

3. מה פרוש המלה תדהמה ?

- א. שמחה.
- ב. פחד.
- ג. הפתעה.

4. מה הציעה נעמי לרות לבקש מב'עז ?

- א. שתבקש מב'עז שיתן לה ללקט שוב חטים בשדה שלו.
- ב. שתבקש מב'עז שייסכים להתחתן עם נעמי.
- ג. שתבקש מב'עז שייסכים להתחתן אתה.

חלק חמישי .

רוות בת הארבעים בקשה מבועז, שהיה כבן מאה, להנשא לה, וזאת כדי לגאל את משפחת נעמי ואת בעלה. בעז נשא לרוות וגאל אותה. לבעז ורוות נולד בן ושמו עובד, ונעמי מתנחמת בנכד הזה כאלו היה בנה. עובד הוליד את ישי וישי הוליד את דוד - וממנו המשיח יבוא במהרה.

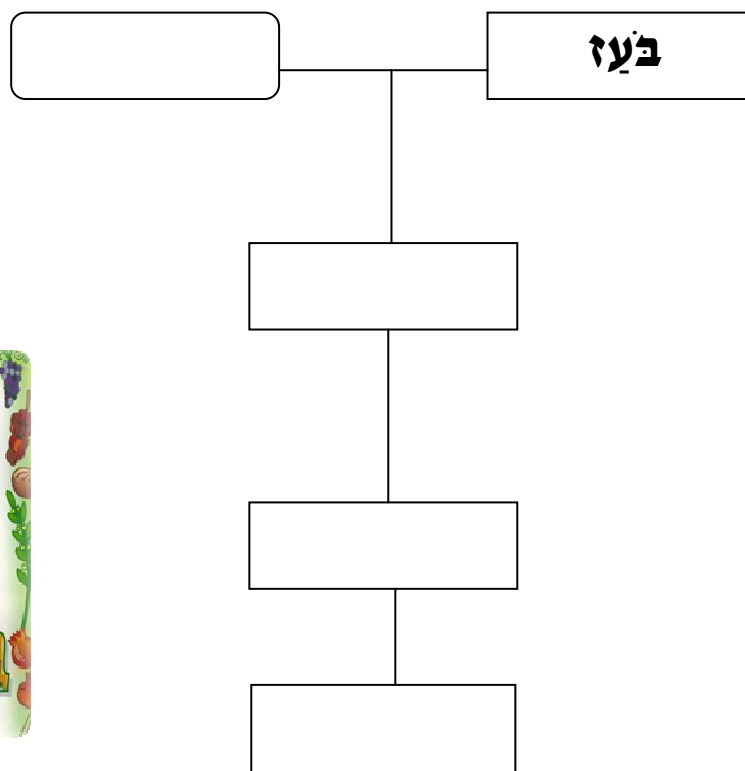
1. בעז מתחתן עם :

- א. ערפה.
- ב. רות.
- ג. נעמי.

2. רות היא:

- א. סבתא של דוד המלך.
- ב. אמה של דוד המלך.
- ג. אשתו של דוד המלך.

4. משפחת בעז :

עולי רגל

טיפור
למג

מעשה בשני אחים עשירים שגרו באשקלון ולהם שכנים רעים. לא יהודים שקנאו בעשרם. היו השכנים אומרים בלבם: "כאשר יעלו היהודים חללו להתפלל בירושלים, נבנים אנו לביתם ונקח כל מה שיש להם.

האחים עלו לירושלים לרגל. נשארה דירתם ריקה, אך הקדוש ברוך הוא שלח שני מלאכים בדמותם, והם היו נכנסים ויוצאים בבית. השכנים הרעים חשבו, שהפעם נשארו שני האחים בבית לחג.

בשחרו האחים מירושלים, שלחו לשכניהם מתנות שהביאו מירושלים, כפי שהיה נהוג באותם ימים.

תמהו השכנים ושאלו אותם: "היכן הייתם?"

ענו האחים: "בירושלים".

שאלו השכנים: "ואת מי השארתם בתוך ביתכם?"

ענו האחים: "לא השארנו איש בביתנו". הבינו השכנים שמלאכי ה' שמרו על ביתם של שני האחים ואמרו: "ברוך אלקי היהודים, שלא עזבם ולא יעזבם לעולם!"

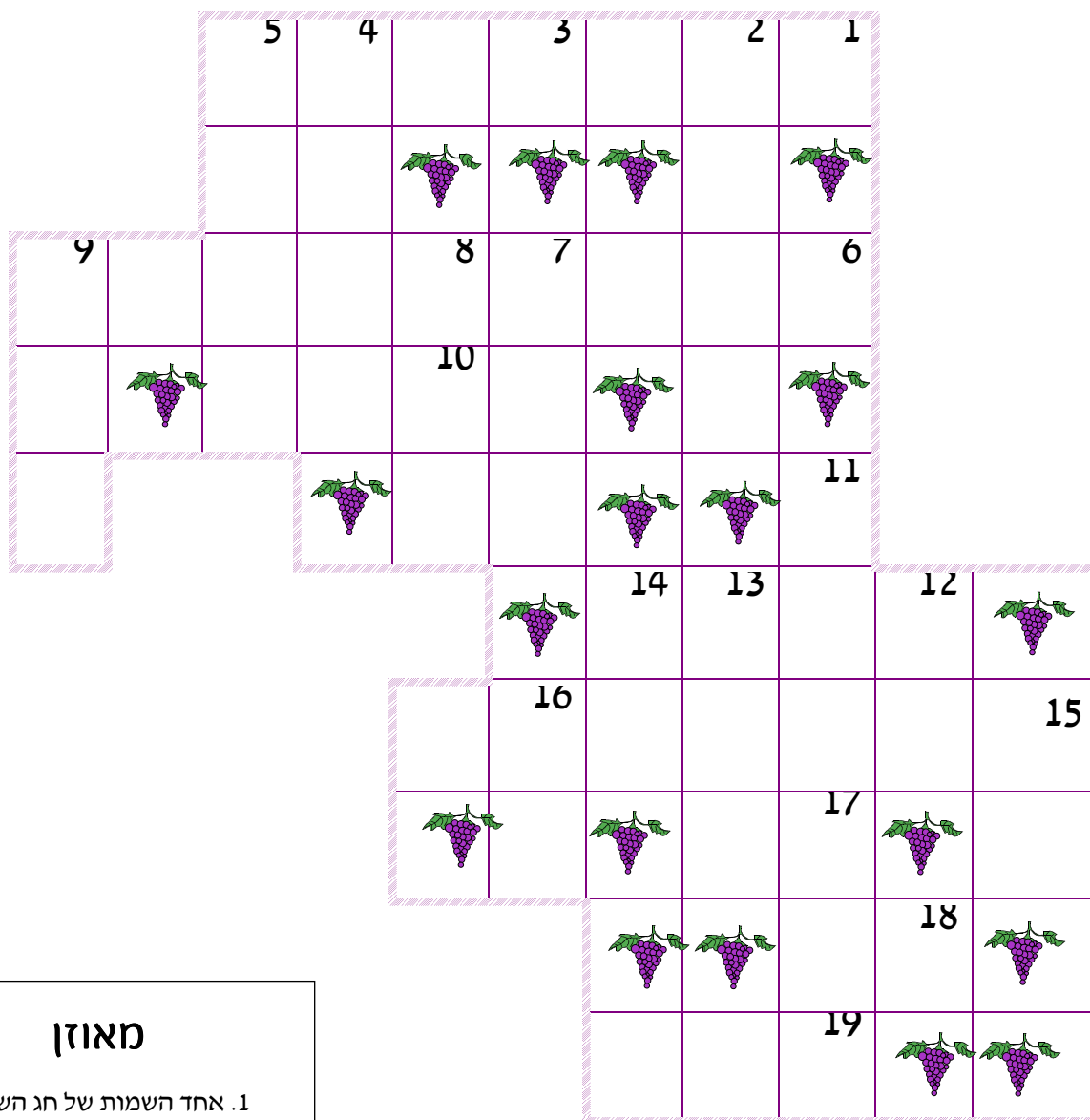
תפזורת לשבועות

ע	ל	י	ה	ל	ר	ג	ל	ל	ב	י	ה	ג	מ
ב	י	ת	ה	מ	ק	ד	ש	ח	ק	ר	ר	פ	ש
ר	ב	י	ר	ו	ש	ל	י	מ	צ	ו	ס	נ	ה
ה	י	ר	ס	ש	ב	ע	ת	מ	י	נ	י	מ	מ
מ	ב	י	כ	ו	ר	י	מ	ק	ר	ה	נ	ג	א
ת	א	נ	ה	ג	ס	י	ו	נ	ה	ב	י	י	כ
נ	ז	מ	ב	ו	ע	ז	א	ש	ג	י	ס	ל	ל
ת	י	ק	ו	נ	ש	ב	ו	ע	ו	ת	א	ת	י
ו	ת	ב	ז	י	ר	ק	ח	ו	ת	ה	ז	ר	ג
ר	ז	מ	פ	ח	ב	ת	ט	ר	פ	מ	ט	ו	ב
ה	ר	י	ר	י	מ	ו	נ	ה	י	ק	ס	ת	י
ח	ר	ט	ח	ט	ש	ג	א	ע	ל	ד	י	מ	נ
ג	מ	א	י	ה	ו	ד	פ	י	ה	ש	ו	י	ה
ת	נ	ע	מ	י	ע	ש	ר	ת	ד	ב	ר	ו	ת

מצא את המילים הבאות : (במאוזן, מאונך, ואלכסון)

טנא	רימון	בית המקדש
קציר	סל	משה
שעורה	תאנה	תיקון שבועות
מגילת רות	נעמי	סיון
חיטה	עליה לרגל	פרחים
ירק	בועז	גפן
מתן תורה	זר	מאכלי גבינה
חג	זית	ביכורים
שבעת מינים	ירושלים	תמר
הר סיני	עשרת דברות	תפילה

תשבץ לשבועות.

מאוזן

1. אחד השמות של חג השבועות
6. סל שמביאים בו ביכורים
7. מה מביאים בסל זה?
10. שמחה
12. מספר המינים בחג שבועות
15. העיר אליה העלו את הבכור (עיר הבירה)
17. ההפך מ"ישן"
18. הצליל הראשון בסולם הצלילים
19. מתופפים בו.

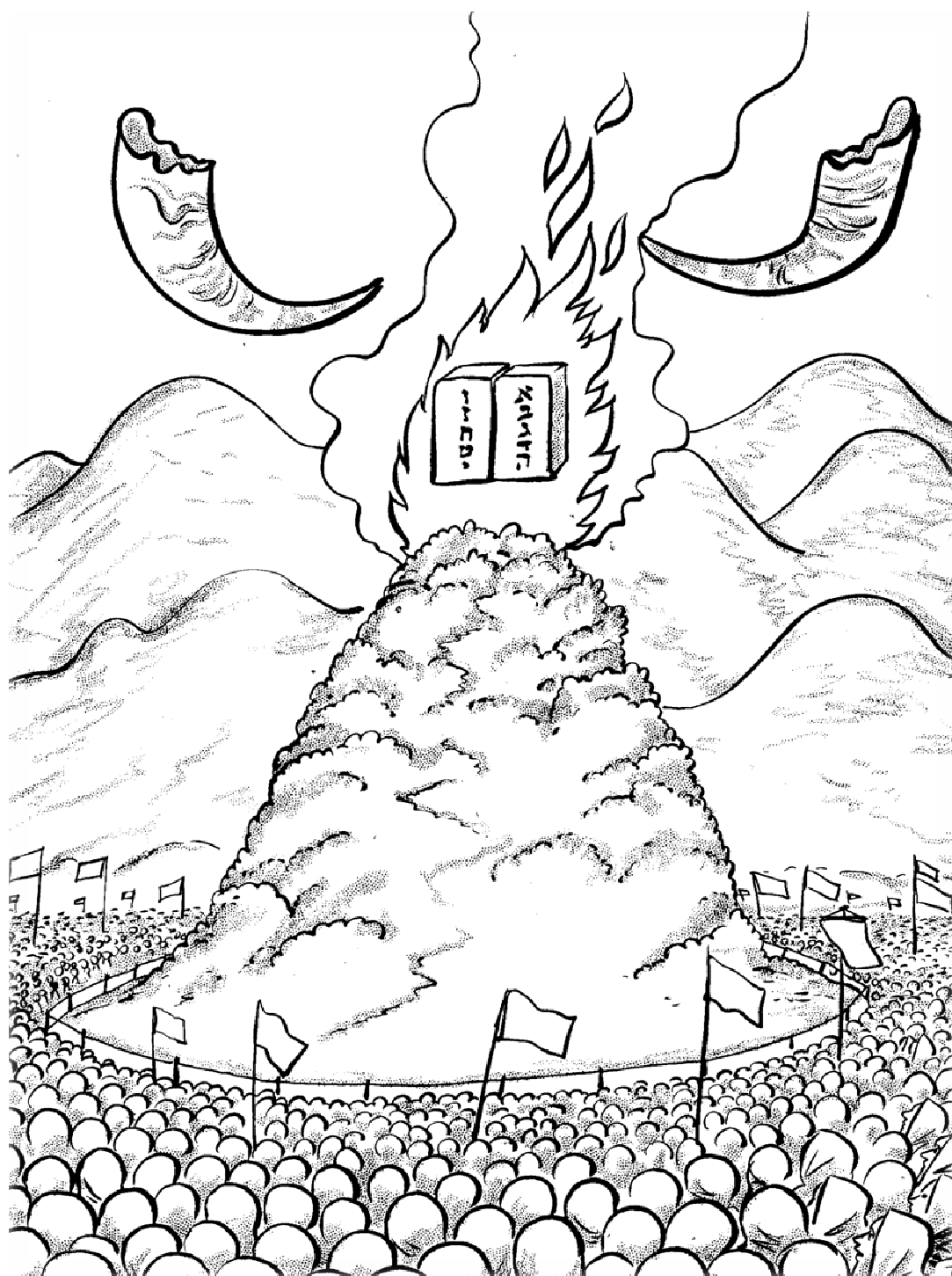
מאונך

11. סופרים שבעה לעומר
12. רץ
13. מספר האצבעות בידים.
14. תבלין ששמים בקפה.
15. ההפך מ"איך"
16. רוחצים בו בקיץ

מאונך

2. משבעת המינים
4. פרי אדום מלא גרעינים
5. ריקוד חסידי
8. בו גדלים ענבים
9. נוזל לשתיה

וְכָאוּ כֻלָּם בְּכִרִית יְמֹד

נִעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע אֱמָרוֹ כְּאֶמֶד

חג הבכורים

